

Upphävande av sparandedirektivet

2014/15:FPM28

Finansdepartementet

2015-04-15

Dokumentbeteckning

KOM (2015) 129

Förslag till rådets direktiv om upphävande av rådets direktiv 2003/48/EG

Sammanfattning

Förslaget innebär att sparandedirektivet ska upphävas vid utgången av 2015. För att det inte ska uppstå några luckor i rapporteringen föreslås vissa undantag från detta, innebärande att medlemsstaternas skyldigheter kvarstår till och med den 5 oktober 2016 eller till dess skyldigheterna fullgjorts, i fråga om upplysningar som hänför sig till tiden före 2016. I direktivet föreslås också vissa undantag för och i förhållande till Österrike.

Regeringen ställer sig bakom förslaget.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Det ursprungliga sparandedirektivet, som föreskriver informationsutbyte m.m. i fråga om inkomster från sparande i form av räntebetalningar, antogs 2003 och började tillämpas den 1 juli 2005. Huvudregeln var att medlemsstaterna skulle automatiskt utbyta upplysningar om sådana betalningar, men tre medlemsstater, Belgien, Luxemburg och Österrike, tilläts att övergångsvis i stället ta ut källskatt och dela intäkterna från denna med hemvistmedlemsstaten. Från 2015 är det bara Österrike som fortfarande utnyttjar denna möjlighet. I enlighet med avtal tillämpas förfaranden som är identiska eller likvärdiga med dem som föreskrivs i direktivet av fem europeiska länder utanför EU, bl.a. Schweiz, och av f.n. tolv territorier som är beroende eller associerade med medlemsstater i EU (Förenade kungariket och Nederländerna).

Efter den första översynen av direktivet föreslog kommissionen i november 2008 ett antal ändringar i syfte att täppa till befintliga kryphål och mera effektivt förhindra skatteundandragande. Förslagen gick bl.a. ut på att tillämpningsområdet utvidgades till att även omfatta intäkter som härrör från vissa instrument liknande skuldförbindelser, dvs. innovativa finansiella produkter, och vissa livförsäkringsprodukter. Ändringarna antogs i mars 2014 (direktiv 2014/48/EU).

Ungefär samtidigt som ändringsförslaget antogs drog Europeiska rådet slutsatsen att den globala standard som utvecklats av OECD för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton borde vara den metod som skulle tillämpas även inom EU. Rådet anmodades att säkerställa att EU-rätten före årets utgång, genom ändring i direktivet 2011/16/EU helt anpassades till den globala standarden. Det förslag till ändringar i direktivet som kommissionen hade lagt fram i juni 2013 anpassades successivt till den under tiden framväxande OECD-standard och efter antagande i december 2014 av ändringsdirektivet 2014/107/EU är bestämmelserna i princip överensstämmande med standarden. De nya bestämmelserna ska tillämpas från och med den 1 januari 2016. Österrike beviljades undantag i fråga om tidpunkten, innebärande att man kan börja tillämpa bestämmelserna först från och med den 1 januari 2017. Österrike har upplyst att man inte fullt ut kommer att utnyttja undantaget, utan kommer att lämna upplysningar enligt de nya bestämmelserna i fråga om nya konton som öppnas under oktober-december 2016.

De nya bestämmelserna i direktivet om administrativt samarbete har företrädare framför det reviderade sparandedirektivet. Eftersom det finns en betydande överlappning skulle det, om sparandedirektivet fortsätter att gälla, bara bli i några få situationer som det faktiskt tillämpas. Den positiva effekten på skatteuppbörden av att låta de två instrumenten fungera parallellt skulle vara minimal. På grund av de skillnader som trots allt finns skulle kostnaderna för de finansiella instituten och de behöriga myndigheterna för en sådan parallell tillämpning mer än väl uppväga den positiva effekten.

1.2 Förslagets innehåll

På grund av den utveckling i fråga om automatiskt utbyte av upplysningar som har beskrivits ovan föreslås det nu att sparandedirektivet ska upphävas vid utgången av 2015.

För att det inte ska uppstå några luckor i rapporteringen föreslås vissa undantag från detta, innebärande att medlemsstaternas skyldigheter kvarstår till och med den 5 oktober 2016 eller till dess skyldigheterna fullgjorts, i fråga om upplysningar som hänför sig till tiden före 2016. Det föreslås också undantag för och i förhållande till Österrike, med anledning av att Österrike inte kommer att fullt ut tillämpa de nya bestämmelserna i direktivet om administrativt samarbete förrän 2017.

Huvudregeln är alltså att sparanddirektivet upphör att gälla den 1 januari 2016, när de nya bestämmelserna i direktiv 2011/16/EU börjar tillämpas. De undantag från detta som berör alla medlemsstater innebär närmare bestämt följande.

- Skyldighet finns fortfarande att för tid före 2016 lämna uppgifter enligt art. 4.2 andra stycket, dvs. om det totala belopp som betalas till eller vars betalning ombesörjs för den som är att anse som betalningsombud vid mottagandet. Skyldighet finns också att lämna respektive utbyta uppgifter enligt art. 8 och 9. Skyldigheten gäller till och med den 5 oktober 2016 (med hänsyn till beskattningsåret i Förenade kungariket, som slutar den 5 april) eller till dess den har fullgjorts.

- Skyldighet finns fortfarande för hemvistmedlemsstaten dels att till och med den 31 december 2016 utfärda intyg som avses i art. 13.2, dels att undanröja dubbelbeskattning genom återbetalning eller avräkning enligt art. 14 avseende källskatt som tagits ut under 2016 (med hänsyn till Österrike).

I fråga om Österrike är huvudregeln att direktivet ska gälla fortsatt till och med den 31 december 2016. Beträffande förhållanden som avser tiden dessförinnan görs följande undantag.

- Österrikes skyldighet enligt art. 12 (intäktsdelning med hemvistmedlemsstaten) gäller till och med den 30 juni 2017 eller till dess skyldigheten fullgjorts.

- Österrikes skyldighet avseende det totala belopp som betalas till eller vars betalning ombesörjs för någon som är att anse som betalningsombud vid mottagandet gäller till och med den 30 juni 2017 eller till dess skyldigheten fullgjorts.

- Österrikes skyldighet att tillämpa undantagen från källskatteförfarandet enligt art. 13 (medgivande av den faktiska betalningsmottagaren till utbyte av upplysningar eller intyg från hemvistmedlemsstaten) gäller till och med den 30 juni 2017 eller till dess skyldigheten fullgjorts.

Från ovanstående föreskrivs i sin tur ett undantag för betalningar avseende konton för vilka Österrike lämnar uppgifter enligt direktiv 2011/16/EU avseende 2016, dvs. nya konton som öppnas under tiden oktober–december 2016. Detta krävs för att undvika dubbelrapportering beträffande dessa konton.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget bedöms inte föranleda några andra ändringar i svenska regler än upphävande av bestämmelsen i 56 kap. 9 § andra stycket 8 skatteförfarandelagen (2011:1244) om avdrag, inför avstämningen av skattekontot, för skatt som avser sådana återbetalningar som ska göras enligt sparanddirektivet.

Eftersom de nya bestämmelserna i direktiv 2011/16/EU så gott som helt överlappar sparandedirektivets bestämmelser bedöms effekterna på skatteuppbörden, om det alls uppkommer några sådana, bli marginella. Genom att sparandedirektivet upphävs, och man därigenom slipper tillämpa två instrument parallellt, undviker man merarbete för de finansiella instituten och för Skatteverket.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig bakom förslaget.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Vid möte i rådsarbetsgruppen den 31 mars 2015 fick förslaget tyst stöd från de flesta av medlemsstaterna, även om flera anmälde parlamentariskt granskningsförbehåll.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen föreslår artikel 115 FEUF som rättslig grund. Rådet kan med enhällighet anta akten efter att ha hört Europaparlamentet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Enligt kommissionen gäller att eftersom målet för förslaget är upphävande av en EU-rättsakt, med vissa tillfälliga undantag, kan detta inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan, på grund av den enhetlighet m.m. som krävs, bättre uppnås på unionsnivå.

Regeringen delar kommissionens uppfattning.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

En första diskussion har ägt rum i rådsarbetsgruppen den 31 mars 2015. Ordförandeskapet planerar att ta upp förslaget till beslut vid Ekofin-rådets möte i maj.

4.2 Fackuttryck/termer